

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. Z pocztą: kwartalnie 5zł.; miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

Insercya w półkolumnie drukiem garmont, 7 centów od wiersza — Reklamacje są wolne od opłaty pocztowej.

Cześć nieurzędowa.

Lwów, 1. marca.

Pest. Lloyd utrzymuje, że *Deak* zaproponuje na najbliższej sesji izby deputowanych ustanowienie komisji do ułożenia projektu względem spraw spólnych. Inna komisja ma zająć się projektem względem porządku najnaglejszych spraw i potrzebnych komisji.

W francuzkiem ciele prawodawczem rozpoczęła się już debata adresowa. *Thiers* gani politykę wewnętrzną, żąda osobistej wolności, swobody prasy, prawa asocjacji, odpowiedzialności ministerstwa i prawa interpelacji jako minimum potrzebnego dla kraju. Tak on, jak *Latour* bronili projekt adresu.

Memorial diplomatique poświęca znowu kilka słów stosunkowi Prus do Austrii w sprawie szleswicko-holsztyńskiej. Rząd pruski — powiada — wzywał i groził, ale to nie sprawiło podobno żadnego wrażenia. Sądymy, że Austriya pozostanie niezachwianą w swem zdaniu co do konwencji gasteinskiej. Niektóre dzienniki niepokoją się już teraz postawą, jaką przybierze gabinet francuski w obec wypadków, które mogą zakłócić spokój powszechny. Nam się zdaje, że Francya może teraz a nawet aż do owej chwili zachowywać się biernie, i nie potrzebuje wcale dawać do poznania, za kim lub przeciw komu będzie interweniować. Jeżeliby jednak tok wypadków miał zmienić położenie, które dozwala dziś Francji zachować ścisłą neutralność, natenczas będzie ona działać odpowiednio swoim interesom. Zresztą możemy dodać jeszcze, że Francya nie chce wcale przewidywać zawiązań, o które chodzi, i że jej postępowanie śród teraźniejszych stosunków, jak również jej zdanie o Księstwach nadelbiańskich są zupełnie takie same, jak przed czterema miesiącami.

Na posiedzeniu włoskiej izby deputowanych zalecał margr. *Pepoli* prosty porządek dzienny, gdyż sądzi on, że niestosownem byłoby wydanie sądu. *Scialoja* oświadczył jednak, że ministerstwo będzie uważać przyjęcie prostego porządku dziennego za formalne wotum nieufności. Skutkiem tego został prosty porządek dzienny odrzucony 181 głosami przeciw 150, a natomiast przyjęty i ministerstwo i izba 181 głosami przeciw 142 proponowany przez pana *Lovito* porządek dzienny, podług którego zastrzeżenie sobie izba sądu o ustawach finansowych a tymczasem wyraża gabinetowi zaufanie swoje za polityczne i administracyjne ulepszenia. Przy ostatecznym głosowaniu nad prowizorycznym budżetem przyjęto odnośny projekt ustawy 288 głosami przeciw 58.

W dziennikach utwierdza się coraz bardziej mniemanie, że w myśl układów dyplomatycznych zajmie się konferencya załatwieniem kwestyi bieżących, a do tego dodają, że Porta wysłał przede wszystkim komisarza swojego do Bukaresztu, ażeby poczynił tam potrzebne rozpoznania. Drogę tę uważają za „właściwą”, i naznaczają już nawet Konstantynopol na prawdopodobne miejsce konferencji. Wiadomości bezpośrednie z Belgii, które otrzymywała gazeta kolońska, zapewniają, że wybór hr. Flandryi nie wywołał w Brukseli zbyt wielkiego zdziwienia, gdyż przypominano sobie, jakie stanowisko zajmował w swoim czasie Król Leopold I. w obec tej kwestyi. Ale jak już wiadomo, odrzucił tymczasowo hr. Flandryi ten wybór.

Co do spraw Księstw naddunajskich zważyć potrzeba, iż decyzja o przyszłym ich losie nie zawisła od samych tylko tych osób co dziś w Bukareszcie przewagę mają, że przy decyzji tej uwzględnione być muszą prawa Porty otomańskiej, jako mocarstwa zwierzchniego i prawa mocarstw, które traktat paryzki z roku 1856 podpisały. Nagły chociaż niespodziewany upadek panowania Kuzy wywoła potrzebę kongresu europejskiego. Bo żadne z mocarstw, które traktat z roku 1865 zawarły nie przestanie uważać sprawę Księstw naddunajskich jako kwestyę międzynarodową, a mocarstwa te nie będą uważać, iż zobowiązania ich wzajemne dla tego ustały, iż Książę Kuza zrobił się niemożliwym, kreacja polityczna z roku 1856 nie była wprawdzie szczęśliwa, lecz ponieważ raz istnieje, utrzymanie jest interesem europejskim. Sama Porta otomańska, której posłem na kongresie paryzkim w roku 1856 był Fuad Basza pragnąć tego musi ażeby inne mocarstwa podzielały z nią odpowiedzialność za utrzymanie status quo nad dolnym Dunajem. Interes zaś Austrii zgadza się w tem zupełnie z interesem Porty. Nie ulega zaś wątpliwości, że dotychczasowy protegowany Cesarza Francuzów dla tego upadł, że monarcha ten go opuścił, równie zaś jest pewnem, że nagły wybór hrabiego Flandryi nastąpił dla tego, iż się spodziewano, że wybieg ten w Tuileryach podobać się będzie. W Wiedniu, jak pisze *Debatte* nie przywiązują żadnego znaczenia do wyboru Hr. Flandryi. Wyboru tego nie można wziąć na seryo, ani spodziewać się można żeby Hr. Flandryi wybór przyjął, bo on by w ten czas tylko tron jaki przyjął, gdyby tron ten był niepodległy. Zdaje się, iż wiedziano o tem w Bukareszcie a jeżeli pomimo tego wystąpiono z Hr. Flandryi, który w każdym razie miałby tylko małe stronnictwo po swojej

stronie, to jedynie dla tego żeby zyskać na czasie i nie występować już w pierwszej chwili z wyborem osoby, która w całej tej sprawie w krótko ważną rolę odgrywać będzie. Stronnictwo bo-wiem, które obecną rewolucyę w Bukareszcie sprawiło, i agitacya rosyjska, która stronnictwo to wspiera myśli o wyniesieniu na tron Księcia Leuchtenberga. *Neues Fremdenblatt* mniema, że rewolucya w Bukareszcie nie zapowiada żadnego niebezpieczeństwa, była to tylko rewolucya pałacowa, zamach Bojarów z wojskiem, które się z nimi złączyło, przeciwko Księciu, który na drodze zamachu przyszedł do władzy. Książę Kuza miał przeciwko sobie Rosyę i Austryę, nie bardzo zaś był wspierany przez zachodnie mocarstwa, ani też nie miał popularności w Europie. Nagłe i niepraktyczne zniesienie pańszczyzny, odjęcie zarobku ludowi i zamienienie w odłogi gruntów najurodzajniejszych, zaprowadzenie monopolu na tytoń rozjątyło przeciwko niemu popólstwo, które dotąd przynajmniej w paleniu tytoniu znajdowało niejaką osłodę swej nędzy. Zdaje się, iż wielkie mocarstwa pograniczne widziały chętnie nieukontentowanie kraju, ażeby się pozbyć Księcia Kuzy, który się wdawał w wielką politykę, silnie się uzbrajał i w porozumieniu z Serbią wywołać chciał powstanie w prowincjach tureckich dla załatwienia kwestyi wschodniej bądź na własną rękę bądź z porozumieniem z propagandą rewolucyjną zachodniej Europy.

Budowy wodne wschodnio-galicyjskie.

III.

Wywdzięczając się za szacowną gorliwość korespondenta *Czasu*, wspomniemy jeszcze w krótkości o znacznej pracy hydrotechnicznej, jaka w wschodniej Galicji wykonana została, to jest o osuszeniu bagien Ostapkowskich, przeszło 12.000 morgów przestrzeni mających, przez Busk, Zadwórze, Jaryczów aż do Hamulca o jedną milę od Lwowa leżącego. Bagna te egzystowały od niepamiętnych czasów i nie powstały wcale z telurgicznego składu ziemi, ale z gospodarki a raczej z złego gospodarstwa co do młynów i stawów, a może też wraz z Bugiem, w liczne tamy zaopatrzonym i w kilku tylko punktach przebyć się dającym, stanowiły linię obronną przeciwko napadom Tatarów, które w przeciągu dwóch wieków 40 razy się powtarzały. Projekt osuszenia ułożony był jeszcze w 1827 roku przez ówczesnego nadiżyniera Kuczera, a następnie po przeprowadzonych w roku 1829 i 1830 pertraktacyach konkurencyjnych i po ukończeniu czynności buchalterycznych, uzyskał zatwierdzenie nadwornej kancelaryi, został jednak zapomniany i pozostał bez opieki, co bardzo byłoby smutnem, gdyby nie to, że sami interesenci w późniejszym czasie i zwolna uprzątnęli młyny swe i stawy, czem osuszenie niejako przygotowali. Gdy ważna ta sprawa około 1850 roku znów poruszona została, potrzeba tylko było wyczyścić i pogłębić Pełtew z Buska aż do ujścia w Jaryczówkę, potrzeba było wyczyścić część Jaryczówki, znieść stawy w Zadwórze, przebudować młyn tamtejszy o trzech kamieniach, wybudować nową szluzę i most nowy i wykopać kanał główny, oraz kilka kanałów ubocznych. Od czasu ułożenia pierwiastkowego projektu zmieniły się jednak zupełnie stosunki socyalne i stosunki własności, zmieniły się ceny roboty; potrzeba więc było sporządzić nowe kosztorysy, zreasumować pertraktacje konkurencyjne i postarać się o nowe zatwierdzenie. Po przeprowadzeniu pertraktacji co do przestrzeni od ujścia Jaryczówki do Hamulca i uzyskaniu zatwierdzenia ministeryalnego, przystąpiono do rozpoczęcia roboty. Robota ta była bardzo trudna w dolnej zwłaszcza części, dano ją w antreprzyę, przedsiębiorcy jednak oświadczyli, iż nie jest do przeprowadzenia a kosztorys w każdym razie za niski. W końcu uwolniono przedsiębiorców od roboty za stratą 3000 zlr. Nadiżynier Kuczera, mając sobie oddaną inspekcję, musiał praktycznie dopiero wykazać że robota jest do przeprowadzenia, przy czem wykazał, że kosztorys sprawiedliwie był ułożony. Roboty zostały wykonane według jego instrukcyi od 1857 roku na własny rachunek rządu i ukończone zostały w 1862 roku. Główny kanał ma długości 4 $\frac{3}{4}$ mil austriackich, kosztował zaś w przecięciu i w obliczeniu na stopę kubiczną mniej niż preliminowano. Ogólny koszt kanału wraz z pogłębieniem młyna w Zadwórze i naprawą śluzy wynosił 53.144 zlr., do którego to kosztu fundusz budowy wodnych przyczynił się z sumą 19.412 zlr.

Do zupełnego przeprowadzenia pierwiastkowego projektu potrzebne jeszcze było oczyszczenie i uregulowanie Pełtew od Buska aż do ujścia Jaryczówki. Po ukończeniu nowych pertraktacji i po ściąganiu po większej części składki konkurencyjnych od interesentów, rozpoczęto prace właściwe w roku 1865, i wykończono je prawie zupełnie z najlepszym skutkiem. Wydatki nie przeniesą sumy preliminowanej 8342 zlr. z której $\frac{1}{4}$ część przypada na fundusz budowy wodnych. Miejsce byłych mokradli zajmują teraz grunta suche i urodzajne, część tylko 820 morgów do Dublan na-

leżących została jeszcze bagnem i czeka na wykopanie bocznego kanału. Przy silnym pokładzie torfu i zupełnym braku ciał mineralnych, przy silnym poroście mehu i wielu trzęsawicach, porost trawy jest jeszcze słaby; lepszego porostu spodziewać się tylko można po dalszej uprawie a po części może przez użycie wód z Grzybowie spadających, piaskiem i mułem przepelnionych.

Komunikacje przez wszystkie wyz wymienione, dziś już osuszone doliny, których okropny stan Gazeta Lwowska jeszcze w 1858 opisywała, jest obecnie wszędzie łatwa i nie trzeba już objeżdżać kilka mil żeby sasiada odwiedzić. Powietrze wszędzie jest czyste i zdrowe, klimat łagodny, przymrozki w późnej jesieni nie niszczą już roślin jak dawniej. ranne przymrozki nie szkodzą już roślinom dojrzewającym. Znikły już roje owadów ludziom i bydłu dokuczających, znikły miliardy kretów i żab, żorawi i dropi, znikły wprawdzie i dzikie kaczkę i bekasy, natomiast pomnożyło się znacznie bydło rogate. Dałby Bóg żebyśmy mogli obejść się wkrótce bez owych stad rogatego bydła, które z Besarabii i z Multan przyjeżdżają.

Uwagi korespondenta „Czasu,” iż o połączeniu Dniestru z Bugiem za przewodnictwem Wereszycy zaden inżynier austriacki dotąd nie pomyślał, wymagają małego sprostowania. Już około 1780 roku podpułkownik sztabu kwatermistrzostwa jeneralnego Mieg przedmiot ten poruszył. Myśl ta jednak dopiero w ten czas będzie mogła być przeprowadzona jak po Dniestrze krążyć będą statki parowe, a Bug oczyszczony będzie z wielu tam młynskich poza granicami Galicji, jak to się już stało w Galicji samej pomimo oporu właścicieli dóbr z byłymi tamami stawów i młynów pod Sielcem, Łanami, Spasem, Tadaniem, Ostapkowcem, Sokalem, Konotopami, Cieleżem i Ulwówkiem. Połączenie Dniestru z Bugiem poprzedzić musi regulacje Bugu nad którą właśnie teraz pracują.

Fakta powyżej przytoczone wykazują dostatecznie, iż w Galicji wschodniej pod względem hydro-technicznym cośkolwiek już uczyniono a wiele uczynić zamierzano, wykazują następnie, że wiele jeszcze zrobić koniecznie wypada, mianowicie co do regulacji rzek na Pokuciu. Rozwój jednak i działalność tak ważnej gałęzi ekonomii publicznej jak są budowle publiczne wcale innego ocenienia i innej organizacji jak dotychczasowa, potrzebuje.

Monarchia Austriacka.

Trzydzieste dziewiąte posiedzenie Sejmu krajowego dnia 28. lutego 1866.

Marszałek krajowy *x. Leon Sapieha* zagał posiedzenie o godzinie 11½ przed południem. Obecnych posłów było 131. Ze strony Rządu: c. k. komisarz rządowy, radca dworu *p. Possinger*. Po odczytaniu i przyjęciu protokołu ostatniego posiedzenia, zawiadomiono Izbę, że pp. Bocheński, Trochanowski, Gutowski, Kulczycki otrzymali od Marszałka krajowego urlop ośmiodniowy.

Odczytano potem dalszy ciąg petycji wniesionych do Sejmu. Ogółowa liczba petycji wynosi 1725.

Na wniosek *p. Zbyszewskiego* petycja gminy miasta Rzeszowa o nadanie temu miastu osobnego statutu odesłana została wprost do komisji dla statutów miejskich.

Następnie odczytana została interpelacja *p. Żuka-Skarszewskiego* i innych do c. k. komisarza rządowego o zapytanie co się stało z funduszem 1138 złr. złożonym r. 1854 na zapomogę dla niektórych gmin obwodu Sandomierskiego i dla czego funduszu tego dotychczas nieoddano uprawnionym.

C. k. komisarz rządowy oświadcza, że zasiągnąwszy o tem wiadomości da odpowiedź Izbie.

Przedłożony został wniosek *ks. Trzeszczakowskiego* żądający aby gościńce publiczne odtąd były budowane kosztem funduszu krajowego.

Wniosek ten na propozycję wnioskodawcy odesłany został do komisji administracyjnej.

Ogłoszono potem rezultat głosowania na 5 członków do komisji petycyjnej. Głosujących było 84. Absolutną większość otrzymali: pp. hr. Fredro, Sawczyński, Trzeciński, Samelson i Zastawnicki.

Z porządku dziennego przedłożył *p. Starowiejski* sprawozdanie komisji funduszowej w sprawie funduszy indemnizacyjnych. Do dyskusji ogólnej nikt głosu nie żądał.

Przy otwarciu dyskusji specjalnej zabrał głos *p. komisarz rządowy*. Odwołując się do oświadczenia swego na posiedzeniu dnia 11. stycznia r. b. oświadcza, że zapatrywanie się rządu ze stanowiska prawnego na sprawę funduszy indemnizacyjnych nie zostało zmienione. Pożądaną jest rzeczą, że komisja obecnie radzi Sejmowi uchwalić podstawy do dalszych rokowań. Na tej drodze zachodzące jeszcze trudności i sprzeczności między reprezentacją krajową a rządem załatwione być mogą według słuszności. Rząd daleki od tego by obciążać kraj większemi niż potąd ciężarami, chętnie się do tego przychyli, by sprawę tak ważną dla kraju w sposób życzeniem Izby odpowiedni ostatecznie załatwić.

Oświadczenie c. k. komisarza rządowego przyjęte zostało przez Izbę głosami oznakami zadowolenia.

P. Zyblikiewicz uważa wniosek komisji za nieodpowiedni celowi o tyle, iż stawieniem warunków pod którymi Wydział krajowy w rokowaniu z rządem ma przyjąć zarząd funduszy indemnizacyjnych, wątpliwym staje się skutek rokowań. Mowca jest tego zdania, że należy zostawić Wydziałowi krajowemu wolne ręce i tylko podać podstawy na których ma rokować z rządem. Przytem

mowca cyframi stara się udowodnić, iż z powodu, że reprezentacja krajowa dotychczas nie objęła zarządu funduszy krajowych kraj materialnie znaczne ponosił straty.

Przeciw zdaniu *p. Zyblikiewicza* oświadcza się pp. Krański i Krzeczunowicz wykazując, że strat materialnych z powodu nieodebrania funduszy krajowych pod zarząd reprezentacji, kraj żadnych nie poniósł.

W skutek tej rozprawy *p. Zyblikiewicz* cofa swoją poprawkę. W ciągu dalszej dyskusji wniosł *p. Koczyński* poprawkę tycającą się uzyskania najwyższej sankcji na wypadek, jeżeli rokowania reprezentacji krajowej z rządem pod wskazanymi we wniosku warunkami odniosą pomyślny skutek.

Dalszą poprawkę wniosł *p. Zyblikiewicz*, ażeby Wydział krajowy przystąpił natychmiast do rokowań i ile możności jeszcze w tej kadencji zdał sprawę Sejmowi.

Obydwie te poprawki pp. Koczyńskiego i Zyblikiewicza zostały przyjęte.

C. k. komisarz rządowy zabierając powtórnie głos oświadczył w imieniu rządu, że sprawa tycząca się funduszy indemnizacyjnych ostatecznie nie może być załatwiona jednostronnie. Rząd jest konstytucyjny, przeto sprawa ta tylko w porozumieniu z władzą ustawodawczą może być załatwiona. Przy głosowaniu wniosek komisji przyjęty został z poprawkami pp. Koczyńskiego i Zyblikiewicza w następującej osnowie:

I. Gdy patentem z dnia 17. kwietnia 1848 wszystkie na gruntach rustykalnych w królestwie Galicji i Lodomerji ciężące powinności urbaryalne zniesione zostały, za wynagrodzeniem ze skarbu państwa zatem późniejsza ustawa z dnia 7. września 1848 orzekająca, że to wynagrodzenie nastąpić powinno ze środków krajowych, do kraju naszego zastosowana być nie może, bo sprawa wynagrodzenia była w naszym kraju już załatwiona, zanim ustawa z dnia 7. września 1848 wyszła, tak, iż ta ustawa nie zastała już w naszym kraju przedmiotu, do którego mogłaby być zastosowana, ale zastała krajowy fundusz indemnizacyjny już uposażony ze skarbu państwa; gdy natomiast patent z 15. sierpnia 1849 patentu z dnia 17. kwietnia 1848 co do obowiązku skarbu państwa w tej mierze wcale nie zniósł, a tem samem zatwierdził, przeto:

Sejm królestwa Galicji i Lodomerji z Wielkim księstwem Krakowskim wyrzeka przekonanie, że nie tylko to co skarb państwa na powyższe wynagrodzenie opłacał, z prawnego obowiązku to czynił, zatem żadnego zwrotu z tego tytułu od kraju żądać nie może, ale nadto, że te wszystkie sumy, które kraj z tego samego tytułu do funduszy indemnizacyjnych wnosil, w znaczniejszej części prawnie się nie należą i krajowi zwrócone być powinny.

Zwazywszy wszelako, że i inne kraje monarchii opłacają jako kraje trzecia część wynagrodzenia za zniesione powinności urbaryalne, zwazywszy, że oblikwidacya wspólnych pretensji i praw, jaką Izba posłów Rady Państwa na sesji r. 1863 wskazała, trwałaby musiała lata; — zwazywszy, że słuszne i rychłe załatwienie tej sprawy spoczywa tak w interesie wysokiego Rządu jako też i kraju, a przy różności zapatrywania się wysokiego Rządu i kraju na obopólne prawa, sprawa ta tylko w drodze ugody da się ostatecznie ku zadowoleniu obu stron załatwić.

Sejm królestwa Galicji i Lodomerji z Wielkim księstwem Krakowskim upowaznia Wydział krajowy do odebrania w zarząd Reprezentacji krajowej funduszy indemnizacyjnych galicyjskich i Wielkiego księstwa Krakowskiego pod następującymi warunkami:

1) Jeżeli skarb państwa zobowiąże się do opłaty połowy każdorocznej potrzeby w kapitale, rentach, procentach i kosztach zarządu w ten sposób, iż tę połowę w równych półrocznych ratach z góry do kasy Wydziału krajowego aż do zupełnego umorzenia długu indemnizacyjnego z prowizjami uiszczać będzie.

2) Jeżeli skarb państwa zrzeknie się wszelkich pretensji do zwrotu wszystkich subwencji nieoprocentowanych i oprocentowanych z prowizją, jakie opłacał aż do odebrania zarządu funduszy indemnizacyjnych w zarząd Reprezentacji krajowej, tudzież jeżeli skarb państwa przyjmie na siebie obowiązek spłacenia przypadłych do wypłaty po dzień oddania tego zarządu obligacji i kuponów.

3) Jeżeli skarb państwa przyjmie na siebie obowiązek zasilania kasy funduszy indemnizacyjnych zaliczkami zwrotnymi na ten wypadek, jeżeliby przez niedobór w dodatkach do podatków kasa funduszy indemnizacyjnych znalazła się w niemożności uiszczania przypadających wypłat.

4) Jeżeli oddanie zarządu funduszy indemnizacyjnych galicyjskich i Wielkiego księstwa Krakowskiego w zarząd Reprezentacji krajowej nastąpi tylko z takimi ograniczeniami, jakie gwarancya ogólna Państwa za obligacje indemnizacyjne i kupony, tudzież udział skarbu państwa przez ową roczną dotacyę koniecznie za sobą pociąga, wszelkie inne ograniczenia zaś opuszczone zostaną.

Pod temi warunkami Wydział krajowy zrzeknie się imieniem kraju wszelkich pretensji, które służą krajowi w moc wyrażonych na wstępie ustaw do zwrotu sum przez kraj do funduszy indemnizacyjnych galicyjskich opłaconych.

Dając to upowaznienie Wydziałowi krajowemu, Sejm oświadcza, iż to umocowanie i częściowe zrzeczenie się praw tylko na ten wypadek ważnem jest, jeżeli wysoki Rząd do powyższych warunków się skłoni, takowe prawomocnie przyjęte zostaną i najwyższą sankcyę otrzymają, w przeciwnym razie wstrzyma się Wydział krajowy od odebrania tych funduszy.

Wydział krajowy przystąpi natychmiast do rokowań, aby ile możności jeszcze na tej kadencji zdał sprawę.

II. Wysoki Sejm raczy objawić życzenie, aby tak we Lwowie jak w Krakowie dla obrony funduszu indemnizacyjnego zasiadał zastępca tego funduszu przez Wydział krajowy mianowany w tym charakterze i z tym zakresem działania, jaki dotąd przy tych komisjach przysłużył zastępcy skarbu państwa.

Cały ten wniosek zaraz w trzecim czytaniu ostatecznie został uchwalony.

Nastąpiło pierwsze czytanie wniosku p. *Lipczyńskiego*, względem urzędzenia policji zdrowia. Po motywowaniu wnioskodawcy wniosek odesłany został do Wydziału krajowego.

Wniosek Wydziału krajowego względem usunięcia rubryki „wydatków na podwoły“ z budżetu funduszu krajowego na przyszłość, począwszy od roku administracyjnego 1866, odesłany został bez motywowania na wniosek p. *Laskowskiego* do komisji budżetowej.

Wniosek p. *Tarczanowskiego* o ulgę dla mieszkańców okolic podgórskich w obwodzie samborskim i sanockim odesłany został do komisji administracyjnej.

Marszałek krajowy zamknął posiedzenie o godzinie 2½ po południu. Przyszłe posiedzenie we czwartek. Porządek dzienny: Sprawozdanie komisji o zmianie §. 13. statutu krajowego. Instrukcja dla Wydziału krajowego. Ełat urzędników i sług Wydziału krajowego. Pierwsze czytanie wniosków: p. Starucha o kosztach sanitarnych. p. Kowbasiuka o jura stolae, p. Rusieckiego o meszmem, p. Trzeszczakowskiego o seminariach nauczycielskich.

Wiedeń, 27. lutego. (*Nowiny dworu. — Wiadomości bieżące.*) Z polecenia Jego Ces. Mości odbędzie się d. 2. marca jako w rocznicę śmierci Cesarza Franciszka I. w c. k. kościele parafialnym burgu uroczyste nabożeństwo żałobne, na którym znajdować się będą wszyscy tu obecni członkowie najwyższego dworu.

Jego Cesarz. Mość Arcyksiążę Karol Ludwik udzielał wczoraj audyencye od godziny 10. do wpół do 11. około 40 osobom. W południe Jego Ces. Mość odbierał relacje panów ministrów i załatwił kilka spraw bieżących. Audyencye będą znowu udzielane w poniedziałek d. 5. marca.

Ich Excelencye panowie ministrowie, którzy obecnie bawią w Peszcie powrócą do Wiednia we środę, ponieważ na czwartek jest zapowiedziana rada ministeryalna.

Dziś o godzinie 4. po południu będzie wielki obiad dyplomatyczny u posła angielskiego lorda Bloomfield.

Najjaśniejszy Pan raczył rozporządzić aby ustało dalsze proponowanie oficerów do przybocznej gwardji łuczników, ponieważ liczba już proponowanych i bardzo zdatnych oficerów jest aż nadto dostateczna.

Gazeta wiedeńska pisze: Osoba, która wygrała główny los dziewiątej lolerji państwa na cele pożyteczne i dobroczynne w sumie 80.000 zlr., nr. losu 258.953, przeznaczyła kwotę 100 zlr., a osoba, która wygrała drugi główny los tejże loterji w sumie 25.000 zlr. nr. losu 121.741, kwotę 37 zlr. 50 c. dla trzech chłopców sierót, do losowania użytych, z życzeniem, aby te dary obrócone zostały na potrzeby tychże chłopców w równych częściach, według zdania c. k. niższo-austriackiego namiestnictwa. Co z wyrazem należnego podziękowania podaje się do wiadomości powszechnej.

Czynności sejmów krajowych.

Na posiedzeniu *węgierskiej* izby magnatów z 26. b. m. odczytany został adres w ostatecznym układzie, i podpisali go prezydent i sekretarz Szlavy. Potem oznajmił prezydent, że Najj. Pan przyjmować będzie deputacyę izby magnatów nazajutrz o godzinie 1½ w południe.

Izba deputowanych naznaczyła najbliższe posiedzenie na pojutrze, dla zdania sprawy deputacyi adresowej.

W sejmie *kroackim* czytano 26. b. m. następujące reprezentacje do Jego Mości Cesarza: 1) Reprezentacyę z prośbą, ażeby wszystkie akta, tyżące się budżetu krajowego, przesyłano sejmowi krajowemu; 2) reprezentacyę względem darowania zaległości podatkowych w Kroacji i Sławonii; 3) względem amnestyi dla Kwaternika i innych więźniów politycznych; 4) względem zachowania starożytności w zamku Cetin, i 5) względem wyniesienia gimnazjum w Rieku do znaczenia pierwszorzędných zakładów naukowych. — Potem ukończono debatę nad ordynacyą wyborczą dla sejmów i postanowiono, że ogólna liczba wszystkich reprezentantów z 7 komitatów Kroacji i Sławonii ma wynosić 42, a ze wszystkich królestwskich wolnych miast i miasteczek 24. Tego samego dnia miało się odbyć o godzinie 6tej wieczorem drugie posiedzenie plenarne.

Na posiedzeniu sejmów *czeskiego* z 26. lutego odesłany został wniosek rządowy względem uregulowania służby bezpieczeństwa na prowincyi do komisji złożonej z 9 członków. Potem zdawał sprawę wydział względem załatwiania rekursów w sprawach gminnych. Większość wydziału proponuje ustanowienie wybieranego przez sejm na początku sesyi „senatu apelacyjnego“, z 30 członków, który ma być zaprzysiężony i rozstrzygać będzie stanowczo zastrzeżone sejmowi rekursa przeciw uchwałom wydziałów powiatowych i reprezentacyi powiatowych; zaś mniejszość wydziału proponuje odsyłanie rekursów do komisji, złożonej z 21 członków, dla wstępnej obradowania nad nimi podług regulaminu. Herbst uważa wniosek większości za zmianę statutu krajowego, która nie jest na

czasie, i proponuje, ażeby rozstrzygnięcie rekursów zostało przydzielone wydziałowi krajowemu. Trojan żąda, ażeby rekursa przeciw wydziałowi powiatowemu szły do wydziału krajowego, a przeciw reprezentacyi powiatowej do sejmów. Clam i Leon Thun głosują za wnioskiem większości; Rieger proponuje, ażeby rekursy rozstrzygał wydział krajowy, wzmocniony zastępcami na publicznem posiedzeniu. Reprezentant rządu Neupauer oświadcza, że wniosek większości i propozycya Riegera zawierają zmianę statutu krajowego, i żąda przeto formalnego postępowania. Przy głosowaniu przyjęty został wniosek Herbst z poprawką Trojana co do jawności posiedzeń wydziału krajowego 95 głosami przeciw 93. Przyszłe posiedzenie naznaczono na dzień następny.

Kronika.

(Rozprawy ostateczne w lwowskim c. k. sądzie krajowym). Kradzież. Antoni Schubert z Sambora, 18 lat liczący, obrz. rz. k., komisant handlowy, który skradł we Lwowie kupcowi, u którego zstawał, pewną ilość towarów i nadto dopuścił się oszustwa, skazany został na rozprawie ostatecznej w dn. 24. b. m. na 3 miesiące ciężkiego więzienia, a brat jego Jan Schubert, były strażnik finansowy, 25 lat liczący stanu wolnego, już karany za kradzież, jako współwinnny na 6 miesięcy ciężkiego więzienia (prokuratorka proponowała skazać każdego na 8 miesięcy). Obadwaj przyjęli wyroki. (Prez. radca sądu kraj. pan Dzierżyński, oskarżyciel zastępca prok. państwa pan Buszak).

Ciężkie obrażenie ciała. Iwan Dobosz z Derewni, w powiecie Wielkie Mosty, 29 l. stanu wolnego, obrz. gr. k., polowy, dość wykształcony; rozjątrzony przez włościan zarzutami, że jednego z nich pobił, dobył szabli i gonił uciekających, a napotkawszy kobietę, uderzył ją po dwakroć szablą w rękę, tak silnie, że na dłuższy czas stała się niezdolną do pracy. Na rozprawie ostatecznej w dn. 26. z. m. przekonany przez świadków, skazany został na 1½ roku ciężkiego więzienia zaostrożonego postem w każdym tygodniu i zapowiedział rekurs. (Prezyd. radca sądu kraj. p. Mogielnicki, oskarż. zastępca prok. państwa p. Lewicki).

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Ceny przeciętne czterech głównych gatunków zboża i innych artykułów w I. połowie miesiąca lutego 1866 były następujące na targach w miasteczkach:

	Miejsca targu:											
	Lubaczów		Sokal		Złoczów		Radziechów		Sassów		Zalósce	
	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.
	walutą austriacką											
Mec pszenicy . . .	3	60	3	92	4	30	4	.	4	.	4	25
„ żyta . . .	2	60	2	87	3	15	2	40	2	80	3	.
„ jęczmienia . . .	2	.	2	4	2	36	2	.	2	.	2	25
„ owsa . . .	1	85	1	40	1	36	1	20	1	.	1	20
„ hreczki . . .	2	20	3	.	3	36	.	.	2	80	3	50
„ kukurudzy
„ ziemniaków	80	.	95	1	31	1	20	1	20	1	.
Cetnar siana	30	2	50	1	36	1	.	1	.	1	50
„ wełny
„ nasienia koniczu
Sąg drzewa twardego . . .	6	46	5	80	5	60	5	20	3	50	5	.
„ „ miękkiego . . .	3	35	5	50	4	50	3	.	2	50	4	.
Funt mięsa wołowego	9	.	10	.	10	.	8	.	9	.	10
Mas okowity	60	.	50	.	60	.	50	.	46	.	39

Ostatnia poczta.

P e s z t, 27. lutego. Najjaśn. Pani dopełnia dziś o godz. 11. przed południem w obecności Najjaśn. Pana ceremonii założenia kamienia węgielnego na Elisabetinum. Za przybyciem powitał Ich MM. Cesarstwo stosowną przemową radca magistratu Fessl, poczem prymaryusz Dr. Roszay doręczył Najjaśn. Pani historyczny szkic tego zakładu. Potem nastąpiło pobłogosławienie kamienia węgielnego i dotknięcie jego przez Najjaśn. Panię srebrnym młotkiem, jako też podpisanie złożonego w nim dokumentu przez Ich MM. Cesarza i Cesarzowę. Następnie odspiewano Te Deum. Opiekun ubogich Giessrieger i prymaryusz mieli przemowy z podziękowaniem, na które Najjaśn. Państwo łaskawie odpowiadali.

P a r y ż, 27. lutego. Dziennik *Temps* otrzymał pierwsze ostrzeżenie za artykuł o wyborze w departamencie Marne.

B r u x e l a, 27. lutego. Półrządowe *Echo du parlement* potwierdza, że hrabia Frandryi odrzuca wybór rumuńskiego zgromadzenia prawodawczego. W niedzielę odjechał hrabia do Włoch, ale podróż ta była postanowiona jeszcze przed ostatnimi wypadkami.

F l o r e n c y a, 27. lutego. W Messynie został Mazzini obrany deputowanym.

B u k a r e s z t, 26. lutego. Dwudziestu trzech uwięzionych, z wyjątkiem Liebrechta, puszczono na wolną stopę. Spokój i porządek nie zostały nigdzie zakłócone.

Bukareszt, 27. lutego. Podług urzędowych wiadomości z Brukseli, odrzucił hrabia Flandryi wybór, który padł na niego.

Petersburg, 27. lutego. Dzisiejszy Journal de St. Petersburg pisze: Powstanie w Bukareszcie było nie tylko naruszeniem wewnętrznych ustaw kraju, ale oraz naruszeniem traktatu z r. 1858 przez proklamowanie obcego Księcia. Dziennik ten przypominając hrabiemu Frandryi przykład jego ojca, który przyjął tron Belgii dopiero po przyzwoleniu konferencji.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 28. lutego.

Hotel George: PP. Hr. Jabłonowski Józef, z Rawy. — Br. Bess Arn., z Boniowic. — Guszowski Kaj., z Nowego miasta.

Hotel europejski: Grahiński Hen., z Bratkowic. — Malinowski Wład, z Kudyniowa. — Rokosowski Tyt., z Kozówki.

Hotel Langa: Zechner Fr., c. k. kapitan, i Pirner Ferd., c. k. podpor., z Stanisławowa. — Zarzycki Tyt., z Chotylubia.

Hotel angielski: Eberl Karol, c. k. pens. porucznik, z Kimpolungi. — Baikow Jędrz., ces. ros. radzca kol., i Szostag Piotr, ces. ros. kap. z Odesy.

Hotel krakowski: Hr. Łoś Aug., z Bortkowa.

Zajazd Podolski: Ks. Radziwiłł Wilh., z Wołynia. — Smalawski Felix, z Uherzec.

Hotel Krynickiego: Skrzyszowski Ign., z Uherzec.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 28. lutego.

PP. Hr. Baworowski Włod., do Wiednia. — Hr. Drohojewski Kaz., do Balic. — Augustynowicz Bol., do Kniaza. — Bocheński Józef, do Głębozka. — Janocha Ant., do Obertyna. — Komarnicki Bol., do Sassowa. — Morawski Konst., do Pohorze. — Mrozowiecki Justyn, do Bednarówki. — Marose Miecz., do Kuźmina. — Orłowski Okt., do Połowic. — Pietruski Konst., do Podhorodea. — Rudnicki Teod., do Strzałek. — Sozański Cel., do Kornalowic. — Szybiński Ferd., do Manasterzec. — Wasutyński Tom., do Pohorze.

TEATR.

Dziś (przedst. niem.) „Die schöne Galathea“, nowa operetka komiczna; „Zwei Witwen“, komedia w 1 akcie po raz pierwszy; wielka arya z opery Cenerentola; „Ein weisser Othello“, komedia w 1 akcie. Na dochód p. Jana Lazzera. P. Marya Overni z Tryestu jako gość.

Jutro (przed. polskie.) „Kobiety z kamienia“, dramat ze śpiewami w 4 aktach z prologiem. Ostatni występ i na dochód p. Jana Królikowskiego z Warszawy.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 28. lutego 1866.

Table with 6 columns: Pora, Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum., Stopień ciepła według Reaum., Stan powietrza wilgotnego, Kierunek i siła wiatru, Stan atmosfery. Rows for 7. god. zrana, 2 g. od. po poł., 10. god. wiecz.

Kurs Lwowski.

Dnia 28. lutego

Table with 4 columns: Dukat holenderski, Dukat cesarski, Półimperyal zł. rosyjski, Rubel srebrny rosyjski, Talar pruski, Polski kurant i pięciocentówka, Galicyj. listy zastawne w a. za 100 zł., Galicyjskie obligacje indemnizacyjne, 5% Pożyczka narodowa, Akcye gal. kol. żelaz. Karola Ludwika. Sub-columns: gotówka (zł., c.), towarem (zł., c.).

Telegrafowany kurs wiedeński.

Data 28. lutego.

Table with 3 columns: 5% Metaliki, 5% pożyczka narodowa, Losy z 1860 roku, Akcye banku wiedeńskiego, „ „ kredytowego, Londyn, 10 funtów szterlingów, Srebro, Dukat pojedynczy. Sub-columns: zlr., kr.

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia: 26. lutego

1. Dług publiczny. (za 100 zł.)

Table with 4 columns: Obl. ind. po proc. za 100 zł., Kar., Krainy i Wyb., Węgier, Banatu Tem., Kroacyi i Sławonii, Galicyi, Siedmiogrodu, Bukowina, Z klauzulą wylos. w r. 1867, Banat Temesz., Lomb. wen. poz. z r. 1850, Dług Tyrolu, Dług Salzburga, Dług Krainy, 2. Stan oblig. domestykaln., Po 3% za 100 zł., 2 1/2% „ 100 „, 2 1/4% „ 100 „, 2% „ 100 „, 1 3/4% „ 100 „, 3. Akcye. (za sztukę), Banku narodowego, Inet. kred. dla handlu po 200 zł. w. a., Niż.-aust. tow. eskomt. po 500 zł., Banku anglo-austriackiego na 200 zlr. (20 ft. ster.) z wpłatą 30%, Półn. kol. po 1000 zł. m. k., Tow. kolei żel. państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr., Połud. kolei państw. lomb. wen. i central.-włoskiej kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłatą 180 zł., Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł. mon. konw., Kol. Kar. Lud. po 200zł. mon. konw., Lwowsko-czerniow. kolej po 200 zł. w. a. w srebrze (20 f. s.) z wpłatą 35%, Uprzyw. czeska kolej zachodnia po 200 zł. w. a., Połud.-półn.-niem. kolei kom. po 200 zł. m. k., Kolei Cisy po 200zł. m. k. po 140 zł. (70%) wpłaty, Kol. Preszb. Tyrn. I. emis. po 200 zł. m. k., B. Książów Koronnych, Niższej Austrii, Wyz. Aust., Salzburg, Czech, Morawii, Szląska, Styryi, Tyrolu.

Table with 4 columns: dttto II. emis. po 200zł. m. k., Kolej Buzehradzka po 500 zł. m. k., Kolej Aussig.-Ciepl. po 200 zł. m. k., Kol. Bern. Ross. z pierwszeństwem po 200 zł. mon. konw., Kol. Grac.-Köfl. i Tow. gór. po 200 zł. w. a., Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k., Lloyd w Tryeście po 500 zł. m. k., Tow. młyn. par. w Wied. po 500zł. w. a., Powsz. austr. Tow. gaz. po 200 zł. w. a., Mostu łącz. w Peszcie po 500 zł. m. k., 4. Listy zastawne. (za 100 zł.), Banku narod. w m. k., Banku (na 12 m. 5% narod. przezn. do losowania po 5%, Gal. Tow. kred. w w. a. po 4%, Węgier. Towar. ziemskie po 5%, 5. Obligacje z prawem pierwszeństwa, Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k., detto detto w srebr. upr za 100 zł. w. a., Emis. z r. 1862 za 100 zł. wal. aust., Tow. austr. kol. państwa po 500 fr., Kol. Lomb. wen. po 500 fr., Kol. półn. po 100 zł. m. k., Kol. półn. po 100 zł. w. a., Kol. Glogn. po 100 zł. m. k., Uprzyw. czeska kol. zach. po 300 zł. w. a. (w srebrze) za 100 zł., Połud. półn. kolej kom. po 5% za 100 zł., Kolej gal. Karola Ludwika po 300 zł. w. a. (w srebrze) po 5% za 100 zł., Tow. żeg. par. na Dun. za 100 zł. m. k., Lloyd za 100 zł. m. k., 6. Losy. (za sztukę), Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a., Tow. żeg. par. na Dun. po 100 zł. m. k., Poż. Trye. po 100 zł. m. k., Austr. po 50 zł. m. k., Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w. a., Esterhazego po 40 zł. m. k., Salma „ 40 „ „, Palliego „ 40 „ „, Clarego „ 40 „ „, St. Genois „ 40 „ „, Windischgrätzka 20 zł., Waldsteina 20 „, Keglevicha 10 „, Fundacya szpit. Arcyksięcia Rudolfa, 7. Weksle. (Na 3 miesiące), Amsterdam za 100 zł. hol., Augsburg za 100 zł. w. p. n., Berlin za 100 tal., Wrocław za 100 tal., Frankfurt za 100zł. w. p. n., Genna za 100 lir. piem., Hamburg za 100 M. B., Lipsk za 100 tal., Liwurna za 100 lir. tosk., Londyn za 10 ft. szt., Lugdun za 100 fr., Medyolav za 100 lir. wł., Marsylia za 100 fr., Paryż za 100 fr., Praga za 100 zł. w. a., Tryest za 100 zł. w. a., Wenecya za 100zł. w. a., (31 dni po okazaniu), Bukareszt za 100 piast. woł., Konstantynopol za 100 piast. tur., Kurs złota, Dukaty ces. men., Dttto pełnej wagi, Korona, 20frankówka, Rosyjski imperyal, Talar związkowy, Srebro, Kurs korony w c. k. kasach.